

THL lausunto
kohdennetusta
alijäämän
kattamista
koskevan
määräajan
jatkamisesta

**Sosiaali- ja
terveysvaliokunta
perjantai 20.02.2026
klo 09.30 / HE
189/2025 vp**

Terveys- ja
hyvinvoinnin laitos
19.2.2026

THL pitää harkinnanvaraista hyvinvointialueiden alijäämän kattamisajan pidentämistä vuodesta 2026 joko 2027 tai 2028 loppuun saakka perusteltuna

- Sote-uudistus on ollut Suomen hallinnon ja julkisen palvelujärjestelmän historian suurimpia rakenteellisia muutoksia. Uudistuksia koskeva päätöksenteko ja toimeenpano on alueilla hyvässä vauhdissa, mutta uudistusten vaikutukset talouteen näkyvät viiveellä.
- THL katsoo, että esitetty harkinnanvarainen alijäämän kattamisen lisäaikamahdollisuus tukee hyvinvointialueiden mahdollisuuksia tasapainottaa talouttaan suunnitelmallisesti sekä edistää hallittujen ja kestäviin ratkaisuihin perustuvien palveluverkko- ja palvelurakennemuutosten toteuttamista.

Ehdotettu sääntely sisältää aktiiviseen toimintaan kannustavan elementin kohdistuessaan hyvinvointialueisiin, jotka ovat jo toteuttaneet toimia taloutensa tasapainottamiseksi

- Tällöin hyvinvointialueille ei muodostu kannustinta budjettikurin löysentämiseen, mikä voisi olla riskinä alijäämien kattamisajan yleisessä pidentämisessä.
- Myös hyvinvointialueiden rahoitusmallin uskottavuuden näkökulmasta on tärkeää, että poikkeamat alijäämien kattamisen pääsäännöstä rajoittuvat aidosti poikkeuksellisiin tilanteisiin, ja että odotusarvo alijäämien kattamisesta pidennetyssä määräajassa on perusteltu realistisella toimenpidesuunnitelmalla.

Ehdotuksen mukainen harkinnanvarainen määräaika antaa useammalle alueelle mahdollisuuden saada talouttaan tasapainoon, vähentäen tarvetta raskaille poikkeusmenettelyille

- Kuten esityksessä todetaan, ainakin kahdeksalle hyvinvointialueelle alijäämien kattaminen vuoden 2028 loppuun mennessä vaatisi silti epärealistisen matalaa kustannuskehitystä.
- Ohjautuminen valtioneuvoston poikkeusmenettelyihin kehyskaudella 2026–2029 näyttääkin siten todennäköiseltä useiden hyvinvointialueiden osalta.
- THL kannattaa investointisuunnitelmien valmisteluun ja käsittelyyn liittyvien ohjausprosessien ja aikataulujen parempaan yhteensovittamiseen tähtääviä ehdotuksia. THL katsoo, että ehdotukset mahdollistavat osaltaan myös hyvinvointialueiden investointisuunnitelmien nykyistä paremman ajantasaisuuden ja laadun.